

Sí² Quioh²¹ Santiago

*Jacobo Jmu² Cáun² Sí² Hi³ Ca³tín¹ Tsá² *Judiós,
Tsá² Má²tiáunh¹ Ñí¹ Hliáun³*

¹ Jná¹³ la³² Jacobo, tsá² líñ³ jná¹³ jan² *tsá² má²dí¹hlánh¹ joh¹ Dió³² ji³ Jesucristo Ti³² Juo¹³ dí², juanh³² jná¹³: “Hia² hnöh²”, tá¹ quia³tún³ nió³ hnöh² tsá²*Israel, tsá² má²ná¹yanh³² náh² tá¹ cáun² hngá¹máh³.

Dió³² jmu² hi³ lí¹³ quia³lín³ jmí¹ tsí³ tsáu²

² Hnöh² reh², ma³hiún¹³ hnöh² honh² lí³ua³ cáun² hi³ quiunh³² náh², ³ qui¹ la³ cun³ hi³ má²ca³li³ ñih¹ hnöh² jáun² hi³ ti³ jlánh¹ bíh¹ re² lí²tín² tsú² hi³ jmu³ juenh² tsí³, ní¹juáh³ zia³² hi³ cá² lau²³ ca³tí²¹ hi³ taunh³² tsú² jáun² ta²¹. ⁴ Hi³ jáun² né³, chá¹ hnöh² cáun² honh², hi³ jáun² lí¹³ lí³tín² hnöh² re² hi³ jmúh¹³ náh² juenh² honh², hi³ jáun² hnöh² lí¹³ líñ³ náh² tsá² má²hún¹ tsí³, tsá² má²ca³hiá² ca³táunh³ ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, la³ cun³ tsá² tiá² hi³ lí³hniáuh²³ hí¹ cáun² ñí¹con² yáh³.

⁵ Li³ua³ jan² hnöh² tsá² tiá² re² má²jníá³ jmí¹ honh² náh², mí¹ náh² ñí¹con² Dió³², hi³ jáun² lí¹³ hián¹³ náh², qui¹ hí³ bíh¹ cue³² ca³la³ hi³ lí¹ má²tú² má²ziáun²³ ñí¹con² ca³la³ jín³² tsáu², ha³ tiá² jin²³ yáh³ tsú² tsá² hiú² tsá² mí³² ñí¹con². ⁶ Ti³la³ hniáuh³² mí³² tsú² hi³ hu²¹ cáun² tsí³ má¹ná¹, hí¹ cù¹pih²¹ yáh³ tiá² hniáuh³² hu²¹ tun³ tsí³ tsú²; qui¹ ní¹juáh³

hi³ hu²¹ tun³ tsí³ tsú², jáun² lín³ tsú² la³jmí¹ lí³ cu³ jlái³ jmí²miih²¹ bíh¹, hi³ hlia³² chí³ tí³ hlá² tí³ ní². ⁷Tsá² la³ hí³ tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ cáun² lí¹ lín¹³ hi³ hiáuh³ hi³ jmí¹ cué²¹ jáun² Dió³²Juo¹³dí²; ⁸quí¹ tsá² la³ hí³ dá² cáun² lí¹ tí² lí¹ jeinh³² tsí³ tí³ hlá² tí³ ní² bíh¹.

⁹ Hi³ jáun² né³, cuí¹ jmu¹ tsah³ tsá² reh² dí², tsá² tsí¹juí³, quí¹ cun³ní¹ hi³ má²ca³ta³zanh¹ tsú² re². ¹⁰Hi³ tsá² hánh³ né³, cuí¹ jmu¹ tsah³ qui¹ cun³ní¹ hi³hliá² má²ca³méih³ hi³ quien² tsú², qui¹ tsá² ná¹hánh³ dá² lín³ la³jmí¹ lí³ lí¹³ hi³ tiá² má²híe² bíh¹. ¹¹Quí¹ ní¹ má¹ca³hiá² hiú², hi³ má¹li³² jáun² né³, chei³² lín³², jáun² lí²quién² bíh¹ nái², hi³ suh³² siáh³ lí¹³ quioh²¹, jáun² lí¹ ca³há² ca³nga² bíh¹ hi³ jmí¹ jniá³ jáun² chú³² lín³². La³ jáun² bíh¹ quiunh³² uá²jaí³² tsá² hánh³, cu³diá²jan² bíh¹ tsá²hín³ tsú² tá¹la³ cuá¹jmu² jáun² tá¹³.

Jun³juáh¹³ Dió³²yáh³jmu² hi³ lí¹ hen² tsí³ tsú² hi³ tiá² ca³ti²¹

¹² Hen³ ma³ jmí¹ ren² tsá² tion² tsí³ ca³la³ jí³² hi³ quiunh³²; quí¹ ní¹ má¹ca³nga² tsú² la³jmí³² hi³ jáun², hiáuh³ bíh¹ tsú² la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hi³ cué³² ní¹con² tsá² hnian³ dí², hi³ lí¹³ zian² dí² quionh³ tsá² ca³cah¹³ hi³ jmái¹ quionh³. ¹³Tí³la³ ní¹juáh³ ca³chó³² cáun² jmái¹ hi³ hniá¹ tsú² cáun² hi³ tiá² ca³ti²¹ né³, tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ cáun² lí¹ lín¹³ tsú² hi³ Dió³² bíh¹ cá² lau²³ cun³quionh³ hi³ hlah³ jáun². Quí¹ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí¹³ hi³ hen² tsí³ Dió³² hi³ hlah³, sa³jun³ cá² lan²³ tsú² tsáu²

cun³quionh³ hi³ hlah³. **14** Ti³la³ ní¹juáh³ hi³ hniá¹ tsú² la³ cun³ hi³ tiá² ca³ti²¹ né³, jáun² hi³ jáun² má²ja³² ca³la³ ti³ ñeh² hñu³ tsí³ hnga² bíh¹ tsú²; qui¹ hñu³ tsí³ hnga² bíh¹ tsú² dí¹quian¹ hi³ jáun². **15** Hi³ ní¹ má¹ca³lín¹³ tsú² jmu³ la³ cun³ hi³ má²hniá¹ jáun² jmu³ né³, má¹záun² má²lí¹³ tso³ bíh¹. Jáun² ní¹ má¹ca³li³ pin³ tso³ tán¹ hián² cu³tí¹³ né³, jáun² má¹záun² má²jún³ bíh¹ tsú² ñí¹con² Dió³².

16 Hnoh² reh², tsá² hnau³ jná¹³ lín³², ha³ lí² lí¹ cuí¹ lí³can² hnoph²; **17** qui¹ ca³la³ jí³lí³² hi³ chu²¹, jí³la³jí³² hi³ quien² ca³la³ tán¹ hián², cáun² lí¹ cue³² bíh¹ Dió³² Jméi² dí², Tsá² cuá³ hñu³mi³cuú². Hí³ bíh¹ Tsá² lín³ mí¹zioh²¹ quioh²¹ la³jí³² joh¹ hi³jniá³ jáun² ti³ chi³cuú²; Dió³² Tsá² lín³ la³ má²lín³ jáun² yáh³. Ti³la³ Tsá² hí³ má¹ná¹, tiá² zan² yáh³ la³jmí¹ za² joh¹ hi³ ja³² jáun² chi³cuú², hi³ cáun² lí¹ jmu² hính¹³ ti³ hlá² ti³ ní². **18** Hí³ bíh¹ Tsá² ca³lín¹³ hi³ ma³jniau² dí² hi³ hmai²¹ cun³quionh³ jú¹ tson² quioh²¹. Cun³ní¹ hi³ jáun² né³, má²lái³ dí² tsá² má²ná¹chan¹ ñí¹con² tsú² ja¹ quioh²¹ la³jí³² hi³ ca³jmú³ tsú² jáun², la³jmí¹ má²ná¹chan¹ jáun² la³jí³² hi³ lau³² la³ñí¹.

Tsá² má²ti³² la³ cun³ hi³ nát³²

19 Hi³ jáun² né³ reh², tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³, hniáuh³² lí³ ñíh¹³ náh² hi³ tianh¹³ náh² hua³jan²¹ hi³ náih¹ náh² jái¹³ hi³ hleh³² tsáu²; ti³la³ tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ la³juí³² hléh¹³ hnoh² má¹ná¹, sa³jun³ hniáuh³² hi³ la³juí³² má²míh³ honh² náh², **20** qui¹tsá² míh²³ tsí³ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ jmu³ la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ Dió³². **21** Hi³ jáun² bíh¹ hniáuh³² cháh¹³

hnoh² ti³ có³² la³jí³² hi³ tiá² ji² hi³ má²chí¹mi³² jáun² honh² hnoph², la³ má²quionh³ jí³lí³² hi³ hlah³ hi³ jlánh¹ má²ca³li³ hliáun³ jáun²; tí³la³ hi³ nio² re² honh² bíh¹ hnoph² cuéh¹ náh² jái¹³ hi³ lí¹³ li³ quien² jú¹ tson² hi³ má²ca³jñí³ jáun² Dió³² hñu³ honh² náh², la³ cun³ jái¹³ hi³ jmu³ hi³ liáun³ náh².

22 Hi³ jáun² hniáuh³² má¹tih²¹ bíh¹ hnoph² la³ cun³ hi³ hie³² jú¹ tson² jáun², quí¹ ní¹juáh³ cáun² ti³ lí¹ naíh³² náh², jáun² la³ jáun² lí¹ lí²can² náh² hmóu³² bíh¹. **23** Quí¹ tsá² tí³ lí¹ nái³² jú¹ tson² hi³ tiá² má²tí³² yáh³ tsú² má¹lí³² jáun², jáun² tsá² la³ hí³ dá² lín³ la³jmí¹ lín³ jan² tsá² má²lí²jíe³ ní¹ cun³quionh³ cáun² hu³² bíh¹. **24** Quí¹ ní¹ má¹lí²jíe³ tsú² lánh³ lí³ ní¹, jáun² la³juí³² tsá²có³ bíh¹ tsí³ tsú² lánh³ lí³ ní¹ ní¹ má¹lí³² jáun². **25** Tí³la³ tsá² taun² re² ní¹ liei²¹ chu²¹ quioh²¹ Dió³² né³, liei²¹ hi³ jmu² jáun² hi³ lí¹³ liáun³ tsú², hi³ má²tí³² tsú² re², hi³ tiá² tsá²có³ tsí³ tsú² hi³ nái³², jáun² tsá²la³ hí³ bíh¹ jlánh¹ lí³ hiún² tsí³ ca³ti²¹ la³ cun³ la³jí³² hi³ jmu² jáun².

26 Ní¹juáh³ zian² tsá² lín²³ hi³ jlánh¹ re² má²tí³² cuáh³² quioh²¹, tí³la³ ní¹juáh³ cáun² lí¹ ja³tú² ja³lí²³ bíh¹ ho³ tsú² má¹lí³² jáun², jáun² tsá² la³ hí³ cáun² lí¹ má²can² hnga² bíh¹, hi³ tiá² lin¹ lí²quier² yáh³ hi³ jlánh¹ má²tí³² tsú² jáun² cuáh³². **27** Tí³la³ tsá² má²tí³² cuáh³², cáun² hi³ jí² hi³ hngó³² ta³ ní¹ Dió³² Jméi² dí² né³, jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ jmu² la³ lá²: Má²hon³ tsú² tsá¹míh¹ hnái³, jí³ tsá²mí³ hnái³ ní² siáh³ ja¹ lí³ua³ cáun² uu³mí²tsí³² hi³ zian² tsú², hi³ hua³hín¹³ tsú² siáh³ hnga² hi³ tiá² ma³quiá¹ jmi²chí³ quioh²¹

cun³quionh³ hi³ zia³² jáun² ñí¹ hué²¹ lá².

2

Tiá² hniáuh³² jmu² tsú² hi³ quien² jan², hi³ jan² tiá² quien²

1 Hnoh² reh², tsá² tanh²³ náh² ta²¹ Jesucristo Ti³² Juo¹³ dí², Tsá² cú² juenh², tiá² ca³tin¹ ya³ náh² jmúh¹³ quien² jan², hi³ jan² tiá² quien². **2** Jmú¹³ jái¹³: Ní¹juáh³ ja¹ ñí¹ ná¹ngih³² náh² ca³hi³ jan² tsá² quih³² hmih³² chu²¹, hi³ tioh³ siáh³ anillo hi³ lí³ cú¹mí¹niau²¹ cuo² tsú², hi³ tá¹la³ jáun² né³ ca³hi³ siáh³ jan² tsá² tia³mii² quih³² tsí¹ hmih³² tseh¹, **3** ti³la³ ní¹juáh³ hnoh² jlánh¹ ca³ma³quien¹³ náh² tsá² quih³² hí³ hmih³² chu²¹, hi³ juoh¹ náh² tsú² la³ lá²: “Ñí³ ñí¹ chu²¹ lá²”; ti³la³ tsá² tia³mii² hí³ né³ juoh¹ náh² la³ lá²: “Ti³ ó³² cuá²náu² hnú², ho³lá²dá² hué³² lín²¹ lá² ñí³”, **4** hi³ ní¹juáh³ la³ jáun² bíh¹ la³ jmuh³² náh² né³, jáun² má²ná¹jmuh³² náh² quien² jan², hi³ jan² tiá² quien² bíh¹ ja¹ quián¹³ náh² hmóu³², hi³ má²ná¹chú¹ ná¹ñih²¹ náh² tsáu² hi³ hu²¹ hlah³ honh² náh².

5 Hnoh² reh², tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³ lí³², niéi² náh² re² jái¹³ hi³ juanh²¹ jná¹³ lá²: Dió³² má²ca³quianh³ tsá² tia³mii² zian² ñí¹ hué²¹ lá², hi³ jáun² cun³quionh³ hi³ nio² cáun² tsí³ tsú² ñí¹con² Dió³², lí¹³ lí³ tsú² jan² tsá² hánh³, ¿tiá¹ tson²? Tsá² la³ hí³ bíh¹ hiáuh³ jái¹³ hi³ tsa³tiánh² ñí¹ cuá¹quien² Dió³², la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² ñí¹con² tsá² cu³ti³ hnian³ hí³ dí². **6** Ti³la³ hnoh² má¹ná¹, chin²³ náh² hua³heih²¹ tsá² tia³mii². ¿Haun¹³ juáh¹³ chín¹dí¹ tsá² hánh³ bíh¹ tsá² jmu² hian² tsí³ hi³

quin²³ hi³ quián¹³ hnoh² dúh¹, hi³ tú² hna² tsú²
 siáh³ ní¹ta²¹? ⁷Hnoh², tsá² má²ná¹lái¹ náh² Cristo,
 ¿haun¹³ juáh¹³ chín¹dí¹tsá² hánh³ hi³ bíh¹ tú² hión³²
 hi³ jmái² tsú² dúh¹, hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ jáun², hi³
 má²ná¹jmái² náh² jáun² ta³né³²?

⁸ Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ cu³tí¹³ ma³tih²¹ náh² liei²¹
 hi³ quien² jáun² la³ní¹, la³ cun³ jái¹³ hi³ rá¹juáh³
 jáun² ní¹ Sí² quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ jáun² la³
 lá²: “Hniáuh³² má¹hno¹ hnoh² tsá²mi³cuóun² renh²
 la³jmí¹ hno³ náh² hmóu³²”, jáun² má²ná¹jmuh³² re²
 bíh¹ hnoh² ní¹juáh³ la³ jáun². ⁹Tí³la³ ní¹juáh³
 jmuh³² náh² quien² jan² né³, hi³ jan² tiá² quien²,
 jáun² tso³ bíh¹ má²ná¹jmuh³² náh², quí¹ liei²¹
 quioh²¹ Dió³² jmu² lin¹ hi³ tiá² jmuh³² yáh³ hnoh²
 la³ cun³ hi³ ca³tf²¹. ¹⁰Qui¹ ní¹juáh³ jan² tsá² má²tí³²
 la³jí³² héih³² quioh²¹ liei²¹, tí³la³ sa³ la³ zia³² bíh¹
 cáun² hi³ tiá² ca³ma³tí³² tsú² má¹li³² jáun², jáun²
 má²ren² bíh¹ tsú² tso³, la³juah²¹ dúh¹ hi³ tiá² lí²
 ma³tí³² hí¹ cáun² bíh¹ tsú² héih³² quioh²¹ liei²¹ lí²³.
¹¹ Qui¹ Dió³² ca³juáh³ la³ lá²: “Ha³ lí² jmú² náh²
 juón¹”, hi³ ca³juáh³ siáh³: “Ha³ lí² jngih³ náh² tsáu²”.
 Jáun² né³, uá¹jinh¹ jan² tsá² tiá² lí¹ jmú² lí¹ tsau³²,
 tí³la³ já² jngih² bíh¹ tsú² tsáu², jáun² ní¹ ní² bíh¹
 tsá²hín³ tsú², hi³ tiá² la³ lí²ma³tí³² yáh³ tsú² héih³²
 quioh²¹ liei²¹ jáun². ¹²Hniáuh³² hléh¹³ hnoh² jí³
 hi³ má¹zián¹³ náh² la³jmí¹ zian² tsá² ná¹ní³² hi³
 chau²¹ jmái¹ tá¹tsí²¹ héih³² ní¹con² bíh¹, la³ cun³
 lí³ jáun² héih³² quioh²¹ Cristo hi³ jmu² hi³ lí¹³
 liáu³ di². ¹³Qui¹ tsá² tiá² jmu² juenh² tsí³ ní¹con²
 tsáu², sa³jun³ jmu³ yáh³ Dió³² juenh² tsí³ ní¹con²

tsú² hnga² ní¹ má¹cá²chó³² jmái¹ hi³ ra³tsa² Dió³²
 héih³² quioh²¹ tsú². Ti³la³ ní¹juáh³ tsá² jmu² juenh²
 tsí³ ní¹con² tsáu² né³, jáun² tiú²uú² zia³² yáh³ hi³
 háinh¹³ ní¹con² tsú² ní¹ má¹ca³ta³tsín¹ tsú² héih³².

*Cun³quionh³ hi³ jmu² böh¹ tsú² li³ lin¹ ní¹juáh³
 tson² nio² cáun² tsí³ ní¹con² Dió³²*

¹⁴ Hnoh² reh² ḡha³ dá² jinh¹ quién² hi³ juáh³
 tsú² hi³ nio² cáun² tsí³ ní¹con² Dió³², ní¹juáh³ tiá²
 lin¹ hi³ chu²¹ jmu² yáh³ tsú^{2?} ḡCun³ tiá² lí¹³ böh¹
 liáu³² hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ tsú^{2!} ¹⁵ Jmú¹³
 jái¹³: Ní¹juáh³ zian² jan² tsá²mi³ reh² dí², ho³lá²dá²
 tsá²ñuh² hi³ tiá² ha¹ zia³², sa³jun³ zia³² böh¹ hi³
 cuh³tsú² cun³jmá² cun³jnia³², hi³ má¹lí³² jáun² né³,
¹⁶ ma³ jan² hnoph² ti³ lí¹ juouh³² náh² tsá² hí³ la³ lá²:
 “Cuánh² cáun² hi³ re² hi³ tìn²; cuí¹ li³chanh³² nú²,
 hi³ cuí¹ conh²¹ siáh³ henh¹ nú²”, ti³la³ já² hí¹ cáun²
 yáh³ tiá² hi³ lí²cuéh³ náh² tsú² má¹lí³² jáun², ḡha³ dá²
 jinh¹ quién² hi³ juáh³ hnoph² la³ jáun^{2?} ¹⁷ La³ jáun²
 böh¹ lí³ hi³ tiá² lin¹ zia³² ní¹ jmu³ ta²¹ yáh³ hi³ ti³ lí¹
 juáh²³ tsú² hi³ nio² cáun² tsí³ ní¹con² Dió³², ní¹juáh³
 tiá² lin¹ zia³² yáh³ hi³ jmu² tsú². Hi³ lí¹ juáh²³ tsú²
 jáun² hi³ nio² cáun² tsí³, jáun² má²lí³ la³jmí¹ lí³ cáun²
 hi³ jún¹ böh¹ jaun³².

¹⁸ Jáun² né³, lí¹³ zian² tsá² záih³² rainh²¹ la³ lá²:
 “Hnú² böh¹ jan² tsá² nio² cáun² honh², ti³la³ jná¹³
 né³, lí³ ná¹ jan² tsá² jmu² ta²¹ böh¹”. Ti³la³ jná¹³
 né³ juanh³²: Ma³li²¹ hnú²ha³lánh³rón³² nio² cáun²
 honh² ní¹juáh³ hnú² jan² tsá² tiá² lin¹ zia³² hi³
 jmu³²; hi³ jáun² jná¹³ má¹li²¹ hi³ nio² jáun² cáun²

tsín³² cun³quionh³ hi³ jmu² ná¹. ¹⁹ ¿Hí¹ má²nio²
 cáun² honh² hnú² hi³ zian² jan² tán¹ Dió³²? Chú³²
 bíh¹ ní¹juáh³ lín²³ hnú² la³ jáun². Ja³bí¹ jmí²chí³
 hláinh¹ yáh³ ná¹lín²³ la³ jáun², hi³ ca³la³ qui²juan²³
 bíh¹ hi³ juénh². ²⁰ Hnú², itsá² cáun¹ nú²! Sá¹ní²
 cónh³ jmí¹ jmu¹ jná¹³ lin¹ hi³ tiá² lin¹ ní¹ quien²
 hi³ juáh²³ tsú² hi³ nio² cáun² tsí³, ní¹juáh³ tiá² lin¹
 zia³² yáh³ hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú². ²¹ Jáun² né³,
 ¿haun¹³ juáh¹³ hnga² hla¹ Há²bran²¹, jmeí² dí¹hio³
 ní¹deh³ dí², ca³lin³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹
 ní¹con² Dió³² cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun²,
 jmí¹ ca³jéin³² tsú² jáun² Isaac jon² ní¹con² Dió³²,
 hi³ ca³ra³tsín² tsú² jáun² ní¹hiú¹³ míh¹? ²² Jáun²
 né³, cun³quionh³ la³ ní² ca³li³ lin¹ hi³ nio² cáun² tsí³
 tsú², ¿tiá¹ tson²? Hi³ jáun² bíh¹ ca³hia³ ca³táuh³ tán¹
 hián² cu³tí³ hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ tsú² cun³ní¹ hi³
 zia³² hi³ ca³jmú³ tsú² jáun². ²³ La³ jáun² bíh¹ ca³li³tí³
 jái¹³ quioh²¹ Dió³² ní¹ rá¹juáh³ jáun² la³ lá²: “Dió³²
 ca³heh³ Há²bran²¹ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹
 cu³tí³ cun³ní¹ hi³ ca³chá³ tsú² jáun² cáun² tsí³”. La³
 jáun² bíh¹ li³ hi³ ca³lin³ tsú² há²mei²¹ joh¹ Dió³².

²⁴ Jáun² né³, cun³quionh³ la³ ní² má²ca³li³ lin¹ hi³
 jun³juáh¹³ cun³quionh³ jmáh³la³ hi³ nio² cáun² tsí³
 yáh³ tsú² lí¹³ lín³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹
 ní¹con² Dió³², tí³la³ hniáuh³² hi³ zia³² hi³ jmu² bíh¹
 tsú² uá²jaí³². ²⁵ Ja³bí¹ la³ jáun² ca³li³ siáh³ ní¹con²
 hla¹ tsá²mi³ Rahab, tsá² lí¹ jmí¹ jmú² jmí¹ tsau³²
 hí³ hi³ qui² jéin³² hnga². Dió³² ca³heh³ tsá² hí³
 la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí³ jmí¹ ca³cué³
 tsú² jáun² hñú¹³ ní¹con² tsá² ca³ní¹qui¹ ní¹lian¹³ hí³

juú²co¹tsú², tsá²zéin¹hí³hla¹Josué, hi³ca³híe³tsú²
 siáh³cáun²juí³²siáh³hi³tsa³tánh¹tsú²jmi¹ti³ñí¹
 tsa³tánh¹. ²⁶Jáun²né³, tiá²lin¹ñí¹jmu²ta²¹yáh³hi³
 ti³lí¹juáh³tsú²hi³nio²cáun²tsí³, ní¹juáh³tiá²lin¹
 zia³²yáh³hi³jmu²tsú²; la³jmi¹tiá²ta²¹jmu²ngú³
 ní¹juáh³hi³tiá²jmi²chí³hu²¹.

3

Ta²¹hi³jmu²zíh¹tsú²

¹Hnoh²reh², tiá²hniáuh³²hi³zian²juóun³²tsá²
 jmu²pí³hi³lín¹³ti³²ja¹quián¹³hnoh², qui¹la³
 cun³hi³má²né¹dí²hi³ti³jlánh¹bíh¹huáh²tsí³
 héih³²hi³tá¹tsin¹tsá²ná¹lín³ti³². ²¿Haun¹³juáh¹³
 la³jái³²bíh¹dí²jmu³²hi³tiá²ca³ti²¹dúh¹? Ti³la³
 ní¹juáh³zian²jan²tsá²tiá²hleh³²hí¹cu³jéin³²
 cáun²hi³tiá²ca³ti²¹hléh³², jáun²tsá²la³hí³lín³
 jan²tsá²má²ca³hiá²ca³táunh³tán¹hián²cu³ti³bíh¹,
 jan²tsá²má²tin²jmu²re²lín³²héih³²ñí¹con²hnga².
³Qui¹ní¹má¹ca³táunh¹³dí²mí¹ñí²ho³tsa³cuá¹,
 jáun²taunh¹³jáh³ta²¹; má¹jaun²né³, má²lí¹³bíh¹
 jmú¹³dí²héih³²ñí¹con²jáh³. ⁴Ja³bí¹la³jáun²lí³
 siáh³quioh²¹mu²cáh¹. Uá¹jinh¹cáh¹lín²¹, hi³
 pin³lín³²siáh³chí³hi³hlia³², ti³la³cun³jáun²tsá²
 cuá¹quian³²mu², tióh³²bíh¹tsú²jmu²héih³²ñí¹con²
 mu²jáun²hi³tsó³²juí³²ñí¹hnió³tsú²hi³tsó³²
 cun³quionh³zíh¹mu²hi³lí³jáun²cun³quionh³cáun²
 jo²¹hmá²míh¹hi³he²jáun²ti³cu³hna²¹hi³hu²¹
 jáun²chu³jmái². ⁵La³jáun²bíh¹lí³siáh³zíh¹dí²
 uá²jai³², uá¹jinh¹cáun²hi³pih²¹lín²¹bíh¹jaun³²,

ti³la³ cun³ jáun² hliáun³ líñ³² bíh¹ hi³ jmu². Uá¹la³ cun³ cáun² sí² pih²¹, cun³quionh³ hi³ pih²¹ jáun² bíh¹ lí¹³ có³² cáun² já¹hngá¹ pa²¹ líñ²¹. **6** Hi³ ja³bí¹ zíh¹ dí² siáh³ lí³ la³jmi¹ lí³ cáun² sí². Zíh¹ dí² jáun² bíh¹ jlánh¹ hlah³ la³ cónh³ bíh¹ la³jí³² ní¹ pih²¹ ní¹ siún¹ quiú¹³ dí², hi³ jáun² tá¹ jan² bíh¹ dí² má²tsá²hliáñh² lí²³. Sí² hi³ chí¹hún¹ jáun² zíh¹ dí² ja³² la³ tí³ quiu³juóu³² bíh¹, hi³ jlánh¹ cue³² uu³mí²tsi³² la³ cun³ jmái¹ hi³ ziáun² dí². **7** La³jín³² ní¹ jáh³ bíh¹ tñ² tsá²mí³cuóun² ma³táñ³², hi³ hí¹ la³ tí³ má²ca³ma³táñ³² yáh³ tsú²; uá¹la³ jáh³ cánh¹, jáh³ ngí³² rón³² hué³², tan³² ní², jí³ jáh³ jmái² ní² siáh³. **8** Ti³la³ uá¹jinh¹ tñ² tsáu² ma³táñ³² jáh³, tí³la³ hí¹ jan² bíh¹ tiá² hin² tñ² ma³táñ³² zíh¹hnga². Zíh¹ dí² jáun² dá² cáun² tí³ tñ² jmu² hlaíh³ bíh¹, la³ cun³ hi³ dí¹quian¹ hnga², hi³ jlánh¹ quian³² no¹ huáh² tsí³ hi³ lí¹³ jngah³. **9** Qui¹ sa³ cun³quionh³ zíh¹ jáun² bíh¹ dí² ma³quien¹³ dí² Dió³² Jméi² dí², hi³ cun³quionh³ zíh¹ jáun² bíh¹ dí² siáh³ chú¹ juon¹ dí² tsá²mí³cuóun² raính²¹ dí², tsá² lí²ma³zian² hí³ Dió³² la³ cun³ rón³² lí³ jáun² nóh³² quioh²¹ dí² hnga². **10** Sa³ cáun² ho³ jáun² bíh¹ dí² hue³² jú¹ chu²¹ la³ má²quionh³ jú¹ hlah³. Hnoh² reh², tiá² jmí¹ ca³ti²¹ cu³tí¹³ yáh³ hi³ lí¹³ la³ jáun². **11** ¿Hí¹ lí¹³ bíh¹ hion¹³ jmi² cuóuh³ cu³tsa³² quionh³ jmi² níeh¹ ní¹juáh³ cáun² ní¹ hion² jmái² dúh¹? **12** Hi³ sa³jun³ hái³² yáh³ huíh² pih²¹ hmá² sí² co², sa³jun³ lí¹³ ha³ siáh³ mí³ hmá² sí² co² hmáih³² uóun²jieh¹³. Reh², la³ jáun² bíh¹ lí³ siáh³ hi³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí¹³ hion¹³ jmi² cuóuh³ ní¹ qui³ má²hion² jmi² níeh¹.

*Tí³ hñu³mi³cuú² bíh¹ ja³² pí³ hi³ lí¹³ lín³ tsú² jan²
tsá² quia³lín³jmí¹tsí³*

13 Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ ja¹ quián¹³ hnöh² zian² jan² tsá² quia³lín³jmí¹tsí³, tsá² cháunh²³ re² chí¹, cuí¹ jmu¹ tsú² lin¹ cun³quionh³ hi³ zian² tsú² hi³ chun¹, jí³ cun³quionh³ hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú². Ti³la³ la³ cun³ qui³ jmu² jan² tsá² quia³lín³jmí¹tsí³ má¹na²¹, hniáuh³² jmu³ tsú² hi³ tiá² quien² hnga² tá¹la³ jmu² tsú² jáun² hi³ chu²¹. **14** Ti³la³ ní¹juáh³ cuéh¹ hnöh² jái¹³ hi³ lí¹³ lín³ náh² tsá² ja³²lí³ uóu³² tsí³, hi³ cáun² lí¹ zian² náh² ca³tín¹ hmóu³², jáun² tiá² ca³tín¹ náh² jmúh¹³ tonh² hi³ jlánh¹ re² cháunh²³ honh² náh²; qui¹ má²ná¹jlíh²³ bí¹ náh² jú¹ tson² cun³quionh³ jú¹ tí¹jái² ní¹juáh³ la³ jáun². **15** Quí¹ jun³juáh¹³ Dió³² yáh³ jmu² hi³ cháunh²³ chí¹ tsú²la³ ní², hmóu³² bíh¹ tsá² zian² ní¹ hué²¹ lá² hnauh² chí¹ la³ ní². Cáun² hi³ tñ² hmóu³² tsá²mi³cuóun² bíh¹ ní³², hi³ cháunh²³ ní² chí¹ tsú² ja³² ní¹con² tsá² hláinh¹ bíh¹. **16** Quí¹ ní¹ zian² tsá² uóu³² tsí³, tsá² lí¹ zian² jmáh³la³ hi³ ca³tín¹ hmóu³², jáun² ní¹la³ jáun² cáun²tiáunh¹tsú²cú²tiú² cú²jan³² bíh¹, hi³ zia³² siáh³ la³jáh³dú¹ ní¹hi³hlah³. **17** Ti³la³ la³ cun³ hi³ cháunh²³ jáun² tsí³ tsú² hi³ ja³² ní¹con² Dió³² má¹ná¹, lí³ cáun²hi³ jí²bíh¹la³ní¹la³ján³. Tsá² quia³lín³jmí¹tsí³la³hí³bíh¹lín³jan²tsá² jmu²hi³ lí¹³niau²¹tie³, jan²tsá² jmu²juenh²tsí³, tsá²huá¹ chí¹, tsá²ja³²mií³tsí³, tsá² jmu²ca² ní¹hi³chu²¹, tsá²jén³²tsáu²cú²re²he², tsá²tiá²zai³²jé¹. **18** Jáun²né³, tsá²má²re²hniéi²quioh²¹tsáu², hi³hnió³hi³

zian² tsáu² cáun² hi³ re² hi³ tñ², tsá² la³ hí³ bíh¹
jmu² hi³ tá²tsí²¹ héih³² cú²tso².

4

Tsá² jéih³² hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá²

1 ¿He³ láih³² zia³² hniéi² ja¹ quián¹³ hnöh², hi³ tiá²
re² tiáunh¹ náh² cá²honh¹? ¿Haun¹³ juáh¹³ cun³ñí¹
hi³hliá² dí¹quiaunh²¹ honh² náh² hi³ hläh³ bíh¹, hi³
jáun² hú¹pí² hú¹juoun³² honh² náh², quí¹ cun³ñí¹
hi³ zia³² hi³ hniá¹ náh²? 2 Quí¹ zia³² bíh¹ hi³ hniá¹
hnöh² quioh²¹ tsáu², ti³la³ ní¹juáh³ tiá² la³ ca³lí³
zia³² yáh³ hi³ jáun² quián¹³ hnöh² né³, jáun² cáun²
jngih²³ bíh¹ náh² tsú². Hi³ ní¹juáh³ tiá² ca³janh¹
hnöh² hi³ jmi¹ hen² jáun² honh² náh² né³, jáun²
cáun² lí¹ ja³² uóu³² honh² bíh¹ náh², hi³ jmuh³²
náh² hniéi², hi³ quiú² tñ²³ náh² quiúnh¹ tsáu². Cun³ñí¹ hi³ tiá² mih³² ní¹con² Dió³² bíh¹ náh², hi³
jáun² bíh¹ tiá² chanh¹ hnöh² la³ cun³ hi³ jmi¹ hniá¹
náh² jáun². 3 Hi³ uá¹jinh¹ mih³² náh², cun³ jáun²
tiá² hián¹³ bíh¹ náh², quí¹ cun³ñí¹ hi³ hu²¹ siáh³
honh² náh² tá¹la³ mih³² náh² jáun², hi³ lí¹ hnáuh²
náh² má¹hiúnh¹³ honh² hmóu³² cun³quionh³ hi³
jmi¹ hniá¹ náh² jáun² hian³. 4 ¡Hnöh², tsá² lín³ náh²
la³jmí¹ lín³ tsá²mí³ juón!¹ ¿Tiá¹ má²ñíh¹ hnöh² hi³
tsá² jéih³² hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá², tsá² la³ hí³ má²lín³
jan² tsá² hon² Dió³² bíh¹? Quí¹ li³ua³ jan² tsá² ti³²
tsí³ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá², tsá² la³ hí³ má²ná¹háun³
bíh¹ quionh³ Dió³². 5 Quí¹ jun³juáh¹³ cáun² ti³ lí¹
rá¹juáh³ yáh³ jái¹³ quioh²¹ Dió³² ñí¹ rá¹juáh³ jáun²
la³ lá²: “Jmí²chí³ Chun¹ ca³tanh² hí³ Dió³² hñu³ tsí³

dí² jlánh¹ hnian³ dí² ca³la³ hi³ hi³² lí³² tsí³. ⁶ Hi³ jáun² né³, ti³ lí³mí¹ má²ca³ma³hé² ma³mieh² bíh¹ dí² Dió³², la³ cun³ rá¹juáh³ jáun² jái¹³ quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ la³ lá²: “Dió³² tiá² cué³² jái¹³ hi³ lí¹³ lí³ quien² tsá² jmu² quien² hnga², ti³la³ má²hé² má²mieh² tsú² tsá² tsí¹juí³ bíh¹”. ⁷ Jáun² né³, jienh²¹ náh² hmóu³² ñí¹con² Dió³²; hi³ jmu³ náh² huáh² chinh³² ñí¹con² tsá² hláinh¹, hi³ jáun² cuon³ tsú² ñí¹con² náh². ⁸ Jmu³ náh² pí³ hi³ lí³ cuóun³² náh² Dió³², hi³ jáun² Dió³² lí³ cuóu³² siáh³ hnöh². Hnöh² tsá² ná¹ren² náh² tso³, ma³ji¹³ náh² cuonh², hi³ jáun² lí¹³ ná¹chan¹ ñí¹con² Dió³². Hi³ hnöh² né³, tsá² nio² tun³ honh², ma³ji¹³ náh² honh², hi³ jáun² niau²¹ cáun² honh² náh². ⁹ Chá¹ náh² hlaih³ honh², hi³ uo³ náh² ca³la³ hi³ jngih³² honh² náh². Cha³ jmí¹ jú¹ jmí¹ ngáih¹³ náh², cuí¹ taín²¹ jmí²zíh¹ máh¹ náh²; hi³ cha³ jmí¹ má¹hiúnh¹³ náh² honh² né³, cuí¹ niau²¹ hlah³ honh² náh². ¹⁰ Jmu³ náh² hi³ tsí¹juí³ náh² ta³ ñí¹ Dió³² Juo¹³ dí², jáun² hí³ né³ ziau³ chi³cuú² hi³ lí³ quien² náh².

Tsá² chú² ñih²³ rainh²¹

¹¹ Hnöh² reh², tiú²uú² hniáuh³² ziú¹ hien¹³ náh² tsá²ján² tsá²ján²; qui¹ tsá² hleh³² hlah³ quioh²¹ rainh²¹, ho³ hi³ chú² ñih²³ siáh³ raïnh²¹, tsá² la³ hi³ dá² hleh³² hlah³ ca³ti²¹ liei²¹ jáun² quioh²¹ Dió³² bíh¹, hi³ chú² ñih²³ tsú² siáh³ liei²¹ jáun². Qui¹ ní¹juáh³ la³ chú¹ la³ ñih²¹ hnú² liei²¹ jáun², jáun² jmu³² hnú² la³jmí¹ jmu² jan² tsá² lí³ jue²¹ bíh¹ cha³ jmí¹ má¹tih²¹ hnú² la³ cun³ hi³ juáh³ jáun² liei²¹. ¹² Qui¹ jan² tán¹ bíh¹ Tsá² ca³quiú² héih³²

zian², hi³ líñ³ siáh³ Jue²¹; hn̄ga² hí³ bíh¹ siáh³
 t̄n² lión³² tsáu², ho³lá²dá² hi³ hin³ tsú² tsáu². Hi³
 jáun² né³ ¿hin² dá² tsánh² hnú², jáun² sa³ hnú²
 yáh³ hnáuh² jmúh¹³ jue²¹ hi³ rá¹tsih³² héih³² ní¹con²
 tsá²mi³cuóun² renh²?

*Tiá² hn̄iáuh³² jmu² tsú² tonh² ca³ti²¹ hi³ hu²¹ tsí³
 tsú² jmu³*

¹³ Hi³ jáun² né³, hn̄oh² tsá² juáh³ la³ lá²: “Né³²
 ho³ tsa³háu² tsáu¹³ jnōh¹ cù²juú² cun³ cáun² mii²,
 hi³ tsá¹hnáu¹³ jnōh¹ quie³”, niéi² náh² re² jái¹³ lá²:
¹⁴ ¡Hí¹juáh³ he³ lí¹³ tsa³háu² yáh³ tiá² hi³ níh¹ hn̄oh²,
 tiá¹³ bíh¹ tiá³ jlánh¹ níh¹ hn̄oh² hi³ he³ lí¹³ jmí¹tsú²
 jmí¹ja³²! Qui¹ jmái¹ hi³ zian² hn̄oh² jáun² dá² lí³
 la³jmí¹ lí³ cáun² jnie³ cháun¹ bíh¹, cáun² hi³ lí¹ jnia²
 cu³tiá³ pih²¹, hi³ la³jui³² yein³² siáh³. ¹⁵ La³ lá² bíh¹
 jmí¹ hn̄iáuh²¹ juáh¹³ hn̄oh²: “Ní¹juáh³ Dió³² Juo¹³
 dí² hn̄io³, jáun² ziáun² bíh¹ dí² hi³ jmú¹³ dí² hi³ lá²
 ho³ hi³ ó³²”. ¹⁶ Ti³la³ hn̄oh² má¹ná¹, cá² ní¹ hléh¹
 jú¹ tú² ráun³bíh¹ hn̄oh² hi³ jmuh³² náh² tonh² líñ³²;
 ti³la³ jái¹³ la³ ní² né³, hú¹tá¹ jú¹ hlah³ bíh¹. ¹⁷ Hi³
 jáun² ní¹juáh³ zian² tsá² má²ní³² he³ hi³ chu²¹ jmu³,
 ti³la³ má¹lí³² jáun² né³, tiá² hi³ jáun² jmu² yáh³ tsú²,
 hi³ jáun² tsá² la³ hí³ má²ca³lí³ren² tso³ bíh¹.

5

Háinh¹³bíh¹ quioh²¹ tsá² hánh³

¹ Ja³bí¹ hn̄oh² siáh³, tsá² hánh³, ¡niéi² náh² re²
 jái¹³ lá²! Uo³ hn̄oh² hi³ tí¹ hoh³ náh² hi³ ca³ti²¹
 uu³cha³tsi³² hi³ né³bí¹ má¹tsoh¹ náh² honh². ² Lí³
 la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²ca³cáh² bíh¹ la³jí³² hi³ zia³²

jáun² quián¹³ náh²; hi³ hmih³² chu²¹ hi³ nio³ náh² jáun² né³, lí³ la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²ca³cúh² mí¹cháu² bíh¹. ³ La³jmí¹ lí³ hi³ má²ca³hiá² juóuh³² bíh¹ mí¹ñí² cú¹tiáu² jí³ mí¹ñí² cú¹mí¹níau²¹ jáun² quián¹³ hnöh². Juóuh³² jáun² né³ má²li²¹ hi³ tson² bíh¹ má²ca³lí³ren² náh² tso³, hi³ jáun² cun³quionh³ juóuh³² jáun² bíh¹ cóñ³² hnöh² la³juah²¹ dúh¹ hi³ hún¹ sí². Quí¹ jmái¹ hi³ tiauh² dí² lá² jlánh¹ má²ca³cháh¹ hnöh² cu³lí²¹ hi³ lí¹³ lí³ háh³ náh². ⁴Sá¹ñí² nié² náh², jíe³ cóñh³ tso³ tiá² cha³² quíe³ hi³ jmí¹ hniáuh²¹ má¹hmah²¹ náh² ñí¹con² tsá² ca³jmú³ ta²¹ ñí¹náh² quián¹³ náh²; hi³ Dió³² Tsá² lín³ Juo¹³ hliáu³ tionh² hñu³mi³cuú² né³, má²ca³nái³² jái¹³ hi³ tú² hna² jáun² tsá² ca³jmú³ hí³ ta²¹ ñí¹con² náh². ⁵Jlánh¹ re² ma²ca³ma³zián¹³ hnöh² ñí¹ hué²¹ lá², hi³ cáun² lí¹ má²ca³ma³hiúnh¹³ hnöh² honh² hi³ jmúh¹³ náh² lí³ua³ cáun² hi³ ca³lí³ hniá¹ náh² jmúh¹³. ⁶La³jmí¹ má²cáñh¹ tsú² cuá¹juí² hi³ má²jngih³ bíh¹ tsú², má²ca³ma³hion²¹ náh² honh²! ⁶ Hi³ cáun² lí¹ ca³ra³can³² náh² tso³ tsá² tiá² tso³ ren², hi³ ca³jngih³² náh²; uá¹jinh¹ tsá² tiá² hi³ hlah³ ca³jmú³ hí¹ cáun² ñí¹con² hnöh².

Tsá² hu²¹ cáun² tsí³ hi³ ná¹hé² ná¹jan² Jesucristo

⁷ Hi³ jáun² né³ reh², tsá² ná¹janh³² náh² hi³ jáunh³ Ti³² Juo¹³ dí², hniáuh³² ná¹hu²¹ honh² náh² ca³ti²¹ jmái¹ jáun² la³jmí¹ ná¹hu²¹ tsí³ tsá² zia³² hi³ má²jná¹ ñí¹náh² quioh²¹, tsá² ná¹hé² ná¹jan³² hi³ chau¹³ jmí³ la³ cun³ jmái¹ hi³ lí³ hniáuh³², quí¹ hu²¹ tsí³ tsú² hi³ ló³² re² hi³ quioh²¹. ⁸ Jáun² né³, ja³bí¹ hnöh² siáh³ hniáuh³² cháh¹³ náh² tiá³ honh² ca³ti²¹ hi³

hu²¹ jáun² honh² náh² hi³ má²ja³quián³ jáunh³ Ti³²
Juo¹³ dí².

⁹ Hnoh² reh², ha³ lí² chú¹ lí² ñih²¹ náh² tsá²ján²
tsá²ján², jáun² tiá² tá¹tsin¹ náh² héih³², qui¹
má²ja³quián³ cu³tí¹³ bíh¹ jáunh³ Dió³² Tsá² lín³
Jue²¹. ¹⁰ Hi³ jáun² né³ reh², chú³² jmu³ náh²
la³jmí¹ ca³jmú³ jáun² la³jín³² tsá² ca³lin³ hí³*tí³² jé¹
Dió³², tsá² ca³hléh³ hí³ cha¹³ Ti³² Juo¹³ dí²; uá¹jinh¹
ca³ma³tso² lín³² tsú² tsí³, tí³la³ ca³tiáh³ bíh¹ tsú²
hi³ ná¹hu²¹ cáun² tsí³. ¹¹ Sá¹ní² jie³, jnoh¹ ná¹lái²³
hi³ jlánh¹ jmí¹ ren² tsá² ca³ma³tso² hí³ tsí³. Uá¹la³
cun³ hi³ má²ca³niéih² náh² jáun² hi³ ca³tin¹ hla¹
Job; tsá² hí³ jlánh¹ re² ca³cueh³ tsí³ ní¹ ca³la³ jí³² hí³
ca³quiúnh³², hi³ ná¹ñíh¹ náh² siáh³ he³ ca³hiauh³
tsú² ní¹con² Dió³² jmí¹ li²¹ jáun², qui¹ Dió³² jlánh¹
chun¹ hi³ ja³² lín³² mií³ tsí³.

¹² Jáun² né³ reh², zia³² bíh¹ siáh³ cáun² jú¹ tson²
hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ juáh³ la³ lá²: Tiá² hniáuh³²
má¹quier¹³ náh² jái¹³ quián¹³ cun³quionh³ hi³ hien¹³
náh² Dió³², sa³jun³ hi³ hien¹³ náh² tsá² zian² ní¹
hué²¹ lá² siáh³, sa³jun³ hí¹ cáun² hi³ siáh³ siáh³
tiá² hniáuh³² híeh¹ náh² hi³ má¹quier¹³ náh² jái¹³
quián¹³. Qui¹ jái¹³ la³ ní² tiá² lin¹ lí³ hniáuh³² yáh³
ní¹juáh³ hi³ ná¹lín³ hnoh² tsá² tson² jéh² náh², uá¹
hi³ ca³juah²¹ náh²: “Tson²”, uá¹ hi³ ca³juah²¹ náh²:
“Tiá² tson²”; qui¹ ní² lí¹ ca³ta³zanh¹ náh² ní¹ hlah³.

Láhn³ rón³² hniáuh³² liéinh³² tsú² Dió³²

¹³ Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ ja¹ quián¹³ hnoh² zian²
jan² tsá² má²tso² tsí³, cui¹ liéinh²¹ tsú² Dió³². Hi³

ní¹juáh³ zian² tsá² re² nio² tsí³, jáun² cui¹ má¹quien² tsú² Dió³² cun³quionh³ hi³ hie³² tsú² jáun² sun¹. **14** Hi³ ní¹juáh³ zian² jan² tsá² tsáun¹, cui¹ tiéh¹³ tsú² tsá²daun³² tsá² ná¹ñí¹ cuáh³², jáun² tsá² hí³ tsa³táunh¹ hi³ tsa³lienh³ Dió³² cha¹³ Ti³²Juo¹³dí²hi³ ca³tin¹tsú², hi³jñéi³tsú²siáh³no¹chí¹tsú². **15** Jáun² ní¹má¹ca³liéinh³²tsú²jáun²Dió³²hi³ná¹tioh³cáun² tsí³tsú², lan¹³bíh¹tsá²tsáun¹. Dió³²bíh¹jmah³ tsá²hí³; hi³ní¹juáh³ren²tsú²tso³, ja³bí¹hin³ siáh³tsáu¹³tsú²uá²jaí³². **16** Jáun²né³, cun³ñí¹hi³ jáun²bíh¹chú³²ton¹³náh²tsáuh³ñí¹con²tsá²ján² tsá²ján², hi³lienh¹náh²siáh³Dió³²ca³tin¹tsá²ján² tsá²ján², jáun²lan¹³náh². Ní¹juáh³jan²tsá²zian² la³cun³hi³ti³²tsí³Dió³²liéinh³²Dió³²[ca³la³jonh³ jmí¹tsí³], hú¹tá¹cu³ti³jmu³bíh¹ta²¹. **17** Uá¹la³cun³ hi³ca³li³jáun²ñí¹con²Líh³, tsá²jmí¹lín³hí³ti³² jé¹Dió³²jmí¹tin². Ja³bí¹tsá²hí³siáh³jmí¹lín³jan² tsá²lí¹tsáu²la³jnoh¹bíh¹;ti³la³jmí¹ca³liéinh³²tsú² jáun²Dió³²né³, hi³ca³mí³tsú²hi³tiú²uú²chau¹³ jmí³, jáun²ca³quin³bíh¹jmí³cun³hní³²mii²tón³² hué³²ñí¹jmí¹cuá³tsú²jáun². **18** Jmí¹li²¹jáun²né³, ca³liéinh³²tsú²siáh³Dió³², jáun²ca³jauh³bíh¹siáh³ jmí³hué³²jáun², jáun²ca³cuú²ca³láu²bíh¹re²la³ji³² hi³lau³cuá¹hué²¹.

19 Hnoh²reh², ní¹juáh³ja¹quián¹³hnoh²zian² jan²tsá²cón³²siáh³jan²tsá²jmí¹má²ngau³²ti³ có³²ca³ti²¹jú¹tson², **20** jáun²cháu¹náh²honh²hi³ tsá²jmu²ta²¹la³jáun²má²ca³lión³²jan²tsá²jmí¹ má²jún¹bíh¹, hi³jmu²tsú²siáh³hi³lí¹³hin³ca³la³

jí³² tso³ hi³ jmí¹ ren² jáun² tsá² hí³. [Cun³ ní² bíh¹ tí³
jáí¹³ hi³ juanh³² jná¹³ ní¹con² hnoh² reh².]

**Jú¹ chú³² quioh²¹ Jesús tsá² lin³ Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)**

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xx

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c